بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

[illegible]

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2022/HC-B12/26
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
- އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ފަރާތްތައް: އަޙްމަދު ޝާން މުޙައްމަދު، ނޫމަހަލްސް / ވ.ކެޔޮދޫ
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: ކޯޓު އަމުރު (ބަންދުން ދޫކުރުން)

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް
ފަނޑިޔާރު އަބްދުﷲ ހަމީދު
ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒް
ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީދު

ނިންމި ތާރީޚު: 05 ޝަޢުބާން 1443 / 06 މާރިޗު 2022

- ހައިކޯޓުގައި މައްސަލަ ރަޖިސްޓްރީކުރެވުނު ތާރީޚް: 25 ޝަޢުބާން 1443 / 28 މާރިޗު 2022

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ނިންމުން:

- ނަންބަރު: 145-B3(317-358-2021)/MA/2022/02
- ނިންމި ކޯޓު: ކްރިމިނަލް ކޯޓު
- ޤާޟީ: ކޯޓު އަޙްމަދު ([illegible])
- ހުކުމްކުރި ތާރީޚް: 20 މާރިޗު 2022
- ނިމުނު ތާރީޚް: 20 މާރިޗު 2022

ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުﷲ ޙަމީދުގެ ރައުޔު، މި ރައުޔަށް ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒާއި ފަނޑިޔާރު ޙުސައިން ޝަހީމް ތާއީދުކުރަމެވެ.

- **މައްސަލައިގެ ޚުލާޞާ:**

1- މިއީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-B3(317-358-2021)/MA/2022/02 ކޯޓު އަމުރު ނެރެފައިވަނީ ޝަރުޢީ ނުވަތަ ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ކަމަށްބުނެ، އެ އަމުރު އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުން ބަލާފައިވާ މައްސަލައެކެވެ.

މި ޤަޟިއްޔާގައި އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު ފަރާތަކީ އަޙްމަދު މޫސާ މުޙައްމަދު، ނެސްޓަރުސް/ ވ.ތިނަދޫއެވެ.

މައްސަލާގައި ކަންހިނގާފައިވާ ގޮތް:

2- އަޙްމަދު މޫސާ މުޙައްމަދުގެ މައްޗަށް މަސްތުވާތަކެތީގެ 42 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުން އެ މައްސަލައަކީ ނަންބަރު 317-358/Cr-C/2021 ޝަރީޢަތުގެ ގޮތުގައި ރަޖިސްޓަރީ ކުރެވިފައިވެއެވެ.

3- މި މައްސަލައިގައި، އަޙްމަދު މޫސާ މުޙައްމަދު ޝަރީޢަތް ނިމެންދެން ބަންދުގައި ބަހައްޓަން އެދި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ކުރި އެދުމަށް ސަބަބެއް ނެތްކަމަށް ބުނެ، އެ ކޯޓުން އަމުރު ނުކުރައްވައެވެ. އެ އަމުރު ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް އިސްތިއުނާފުކުރުމުން އަލަށް މިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2021/HC-B12/26 ޤަޟިއްޔާއިން ބަލައި އެ ޤަޟިއްޔާ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ އެއްބަސްވުމުން، އަޙްމަދު މޫސާ މުޙައްމަދު ޝަރީޢަތް ނިމެންދެން ބަންދުކުރުމަށް ނިންމާފައިވެއެވެ.

4- މި ދެންނެވި ފަދައިން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ނިންމުމާ ގުޅިގެން އެ ނިންމުން 2 ފަހަރެއްގެ މަތިން މުރާޖަޢާ ކުރެވި، އަޙްމަދު މޫސާ މުޙައްމަދު ބަންދުގައި ހުރި ހުރުން ދެމެހެއްޓުމަށް ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ނިންމާފައިވެއެވެ.[1]

5- ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނިންމުން ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ދަމަހައްޓަވާފައިވާތީ، އަޙްމަދު މޫސާ މުޙައްމަދުގެ ބަންދު މުރާޖަޢާކުރުމަށް އެދި 3ވަނަ ފަހަރަށް ދައުވާއެއް ހުށަހަޅާފައިވަނީ 04 އޮކްޓޫބަރު 2021 ގައެވެ.

6- އޭގެ ފަހުން، 13 އޮކްޓޫބަރު 2021 ގައި، އަޙްމަދު މޫސާ މުޙައްމަދުގެ ފަރާތުން 2 (ދޭއް) މީހަކު ޟާމިނުވެދޭނަމަ، ބަންދުން އޭނާ ދޫކޮށްލުމަށް އެދި ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް "ބަންދުން ދޫކޮށްލުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ ފޯމު" ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ.

7- އިސްވެ ދެންނެވި ފަދައިން ދައުވާއެއް އަޙްމަދު މޫސާ މުޙައްމަދުގެ ބަންދު މުރާޖަޢާ ކުރުމަށްއެދި ހުށަހެޅި ހުށަހެޅުމާ ގުޅިގެން، 20 އޮކްޓޫބަރު 2021 ގައި ކްރިމިނަލް ކޯޓުގައި އަޑުއެހުމެއް ބޭއްވި، އެ އަޑުއެހުމުގައި، [illegible] ރަށުން ބޭރަށް ދިއުން މަނާކޮށް، ކަފާލަތުގެ ދަށުން 02 މީހުން ޟާމިނުވެދިނުމުން، ޝަރުޠުތަކާއެކު، ބަންދުން ދޫކޮށްލުމަށް ނިންމާފައިވެއެވެ.[2]

8- އަޙްމަދު މޫސާ މުޙައްމަދު ރަށުން ބޭރަށް ދިއުން މަނާކޮށް، ކަފާލަތުގެ ދަށުން 02 މީހުން ޟާމިނުވެދިނުމުން، ޝަރުޠުތަކާއެކު، ބަންދުން ދޫކޮށްލުމަށް ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ނިންމި ނިންމުން ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް އިސްތިއުނާފުކުރުމުގައި ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-B3(317-358-2021)/MA/2021/01 (20 އޮކްޓޫބަރު 2021) ގެ އަމުރު [illegible]، އަޙްމަދު

---

[1] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-B3/AM/2021/12 (11 އޯގަސްޓު 2021) އާއި ނަންބަރު 145-B3/AM/2021/14 (16 ސެޕްޓެމްބަރު 2021) ބަންދު މުރާޖަޢާކުރި ނިންމުންތައް

[2] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-B3(317-358-2021)/MA/2021/01 (20 އޮކްޓޫބަރު 2021) ގެ އަމުރު

ދޫސް ފުރަތަމަ ސަރީޢަތް ނިމެންދެން ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2021/HC-B12/75 ޤަޟިއްޔާއިން[3] އަމުރުކުރިއެވެ.

9- ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2021/HC-B12/75 ޤަޟިއްޔާއިން އަހުމަދު ދޫސް ފުރަތަމަ ސަރީޢަތް ނިމެންދެން ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށް ނިންމާފައިވީނަމަވެސް، 2022 މާރިޗު 20ވަނަ ދުވަހު ކްރިމިނަލް ކޯޓުގައި ބޭއްވުނު ބަންދު މުރާޖަޢާކުރުމުގެ އަޑުއެހުމުގައި އަހުމަދު ދޫސް ފުރަތަމަ ސަރީޢަތްތަކުގައިކަމުގައި ބަންދުން ދޫކޮށްލުމަށް ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ނިންމިއެވެ. އެއީ އެ ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-B3(317-358-2021)/MA/2022/02 އަމުރުގެ ދަށުންނެވެ.

މިއީ ބަންދުން އަމުރު ދޫކުރުމުގެ ފަރާތުން އިސްތިއުނާފުކުރައްވާފައިވާ ޝަރީ މައްސަލައެވެ.

އިސްތިއުނާފުގެ ނުކުތާތައް:

10- ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-B3(317-358-2021)/MA/2022/02 ކޯޓު އަމުރު ނެރުއްވާފައިވަނީ ސަބަބަކާ ނުލައި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ކަމަށްބުނެ، އެ އަމުރު އިސްތިއުނާފުކުރައްވަން، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ ފަރާތުން 2 (ދޭއް) ނުކުތާ ހުށަހަޅުއްވައިފައެވެ. އެނުކުތާތައް ހުށަހަޅުއްވައިފަ:

- **ފުރަތަމަ ނުކުތާއަކީ:** ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-B3(317-358-2021)/MA/2022/02 (20 މާރިޗު 2022) ކޯޓު އަމުރަކީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49ވަނަ މާއްދާއާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު: 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 60ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި، އެ ޤާނޫނުގެ 59ވަނަ މާއްދާއާއި އެ ޤާނޫނުގެ 22ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާއި، ގަވާއިދު ނަންބަރު 2021-SC-REG-01 (ޝަރީޢަތްކުރުމުގެ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ގަވާއިދު) ގެ 13ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށް ނެރުއްވާފައިވާ އަމުރެއްކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅުއްވާ ނުކުތާއެވެ.

---

[3] 15 ނޮވެމްބަރު 2021 ގައި.

- **ދެވަނަ ނުކުތާއަށް:** ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-B3(317-358-2021)/MA/2022/02 (20 މާރިޗު 2022) ކޯޓު އަމުރަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި "މަތީ ދަރަޖައިގެ ކޯޓުތަކުން ނިންމާ ނިންމުންތަކަށް އެއަށްވުރެ ދަށު ދަރަޖައިގެ ކޯޓުތަކުން ތަބާވާނެއެވެ" ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާތީ [illegible] ނުކުތާއެވެ.

އިސްތިއުނާފުލިބުނު ފަރާތުގެ ދިފާޢު:

11- ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުން ދިފާޢުގައި، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-B3(317-358-2021)/MA/2022/02 (20 މާރިޗު 2022) ކޯޓު އަމުރުގެ ދަށުން އަޙްމަދު ފާސް މުޙައްމަދު [illegible] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 317-358/Cr-C/2021 ޤަޟިއްޔާއިން ބަލަމުންދާ މައްސަލައިގެ ޝަރީޢަތް ނިމެންދެން އަޙްމަދު ފާސް މުޙައްމަދު ބަންދުކުރުމަށް [illegible].

- **ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތައް:**

12- ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-B3(317-358-2021)/MA/2022/02 (20 މާރިޗު 2022) ކޯޓު އަމުރަށް، އެ އަމުރު އިސްތިއުނާފުކުރުމުން ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކާއި، އެ ނުކުތާތަކާ ގުޅިގެން މައްސަލައިގައި [illegible] ފާހަގަކުރެވުނު ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ދެފަރާތުން [illegible] މައްސަލައާ ގުޅުންހުރި އެންމެހައި ލިޔެކިޔުންތަކާއި މައްސަލަ [illegible] އަދި ޤާނޫނީ [illegible] ބަލައިގެން އަންނަނިވި ގޮތަށް ފާހަގަކުރަމެވެ.

12.1- ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-B3(317-358-2021)/MA/2022/02 (20 މާރިޗު 2022) ކޯޓު އަމުރު އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް އެދި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅުމުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2022/HC-B12/26 ޤަޟިއްޔާގެ ގޮތުގައި ރަޖިސްޓްރީކޮށްފައިވާ މައްސަލައަކީ އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ މުއްދަތު ހަމަވުމުގެ [illegible] މައްސަލައެއް [illegible]

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ފަރާތުން ދަޢުވާކުރަނީ، މި މައްސަލައަކީ ޖިނާއީ އިޖްރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 198ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)ގައި ބަޔާންކުރާ މުއްދަތު ފާއިތުވި ފަހުން އިސްތިއުނާފަށް ހުށަހަޅާފައިވާ މައްސަލައެއް ކަމުގައި ކަނޑައަޅައި މި މައްސަލައިގެ އިސްތިއުނާފު ފޯމު ބާޠިލުކޮށް ދިނުމަށް އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު އަހުމަދު ދޫސް މުޙައްމަދުގެ ފަރާތުން އެދިވަޑައިގެންފައެވެ.

-12.1 ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖްރާއަތުގެ ޤާނޫނު) އަށް[4] ގެނެވުނު އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ގޮތް ކަނޑައަޅާ ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ އެ ޤާނޫނުގެ [illegible] ބާބުގައި ހިމެނޭ އެ ޤާނޫނުގެ 198ވަނަ މާއްދާގައެވެ. އެ ގޮތުން އެ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރަނީ:

-198 (ހ) މި ޤާނޫނުގައި ނުވަތަ ޖިނާއީ ކުށް ކަނޑައަޅުއްވާ ޤާނޫނުގައި އެހެން ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައިނުވާ ހިނދަކު، ޝަރީޢަތުން ކަނޑައަޅާ ޙުކުމެއް، ޝަރީޢަތުން ނެރެފައިވާ އަމުރެއް ނުވަތަ ސާބިތުކުރުމުގެ ކުރިން ހުކުމަކަށް ހުކުމްކުރުމުގެ މަރުޙަލާގައި ޝަރީޢަތުން ނިންމާފައިވާ ނިންމުމެއް، ޤާނޫނުއަސާސީއާ ނުވަތަ ޝަރީޢަތާ އެއްގޮތަށް ނުވަތަ ޤާނޫނާ ޚިލާފަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަމަށް، އެކަން ފާހަގަކޮށް، ކަމާބެހޭ ފަރާތަކުން އެ ޙުކުމް ނުވަތަ އަމުރު ނުވަތަ ނިންމުމާ އިސްތިއުނާފުކުރެވިދާނެއެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ޝަރީޢަތުން ކަނޑައަޅާ ޙުކުމެއް، އެ ޙުކުމްކުރި ތާރީޚުން ފެށިގެން ގިނަވެގެން 60 (ފަސްދޮޅަސް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އިސްތިއުނާފުކުރަންވާނެއެވެ.

(ނ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގެ ދަށުން ޝަރީޢަތުން ނެރެފައިވާ އަމުރެއް ނުވަތަ ސާބިތުކުރުމުގެ ކުރިން ހުކުމަކަށް ހުކުމްކުރުމުގެ މަރުޙަލާގައި ޝަރީޢަތުން ނިންމާފައިވާ ނިންމުމެއް، އެ އަމުރު ނެރުނު، ނުވަތަ އެ ނިންމުމެއް ނިންމި ތާރީޚުން ފެށިގެން ގިނަވެގެން 10 (ދިހައެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އިސްތިއުނާފުކުރަންވާނެއެވެ.

(ރ) މި މާއްދާގެ (ނ) ގައި އެހެން ބަޔާންކޮށްފައިވީނަމަވެސް މި މާއްދާގެ (ހ)ގެ ދަށުން ޝަރީޢަތުން ނެރެފައިވާ އަމުރެއް ނުވަތަ ސާބިތުކުރުމުގެ ކުރިން ހުކުމަކަށް ހުކުމްކުރުމުގެ މަރުޙަލާގައި ޝަރީޢަތުން ނިންމާފައިވާ

---

[4] 3ވަނަ އިސްލާހު

ނިންމުމެއް، ދައުލަތުގެ ފަރާތުން އިސްތިއުނާފުކުރާނަމަ، އެ އަމުރެއް ނެރުނު، ނުވަތަ އެ ނިންމުމެއް ނިންމާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 48 (ސާޅީސް އަށެއް) ގަޑިއިރުގެ ތެރޭގައި އިސްތިއުނާފުކުރަންވާނެއެވެ.

(ބ) މި މާއްދާގެ (ނ) އަދި (ރ) ގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ކޯޓަކުން ނެރޭ އަމުރެއް ނުވަތަ ނިންމާ ނިންމުމެއް އިސްތިއުނާފުކުރުމުން އިސްތިއުނާފުކުރާ ތާރީޚުން ފެށިގެން ގިނަވެގެން 7 (ހަތެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެ އަމުރަކާމެދު ނުވަތަ ނިންމުމަކާމެދު ކޯޓުން ގޮތެއް ކަނޑައަޅަންވާނެއެވެ.

މި ފަދައިންނެވެ.

-12.2 މި މައްސަލައިގައި އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ހުށަހަޅާފައިވަނީ ދައުލަތުގެ ފަރާތުންނެވެ. އަދި ކޯޓު އަމުރެކެވެ. އެހެންކަމުން މި މައްސަލަ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ދައުލަތަށް ލިބިގެންވަނީ 48 (ސާޅީސް އަށެއް) ގަޑިއިރުގެ މުއްދަތެއްކަން ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 198 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ)އިން އެނގެއެވެ.

-12.3 އިސްތިއުނާފުކުރެވިފައިވާ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-B3(317-358-2021)/MA/2022/02 ކޯޓު އަމުރަކީ އަޙްމަދު ތޫސް މުޙައްމަދު ޝަރުޠުތަކާއެކު ބަންދުން ދޫކޮށްލުމަށް ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ނެރެފައިވާ އަމުރެއްކަން އެނގެއެވެ. އެ އަމުރު އެ ކޯޓުން ނެރެފައިވަނީ 2022 މާރިޗު 20 ވަނަ ދުވަހުގެ 16:00 ގައެވެ.

-12.4 ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 198 ވަނަ މާއްދާއަށް ބަލާއިރު އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ މުއްދަތު ގުނުން ދީ ގަޑިން ބަޔާންކޮށްފައެވެ. އެއް ގަޑި ދުވަހުން މުއްދަތު ގުނުމެވެ. އަދި ގަޑި ގޮތުން މުއްދަތު ގުނުމެވެ. ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށް މުއްދަތުތައް ގުނުން ގަޑިން އެ ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާނެއެވެ.

-12.5 ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 198 ވަނަ މާއްދާގެ ބޭނުމަށްޓަކައި، އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ މުއްދަތު ގުނުން ގޮތް ސުޕްރީމްކޯޓުގެ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ގަވާއިދުގެ[5] 169 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އެ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައި:

---

[5] ނަންބަރު: 2021-SC-REG-01

169- (ހ) ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 198 ވަނަ މާއްދާގެ ބޭނުމަށްޓަކައި، އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ މުއްދަތު ގުނާނީ، ފުރަތަމަ ދަރަޖައިގެ ކޯޓުން މައްސަލަ ނިންމި ދުވަހާއި އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ މުއްދަތު ހަމަވާ ދުވަހާއި އެ ދެދުވަސް އަދި ރަސްމީ ބަންދު ދުވަސްތައް ނުހިމަނައެވެ.

(ށ) މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މުއްދަތު ހަމަވާ ދުވަހަކީ ރަސްމީ ބަންދު ދުވަހަކަށްވާނަމަ، މުއްދަތު ހަމަވާ ދުވަހަކަށްވާނީ އޭގެފަހުން އަންނަ ރަސްމީ ދުވަހެވެ.

މި ފަދައިންނެވެ. މި މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ނައްޞަށް ބަލާއިރު، ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 198 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގައި ބަޔާންކުރާ އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ މުއްދަތުގެ ގޮތުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ "ގަޑި" ގުނާގެ ގޮތް ސަރުކާރު އުނިކޮށް [illegible] ނުފެނެއެވެ.

12.6- ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު ޤަވާއިދުގައި އިސްތިއުނާފުގެ މުއްދަތު ބަޔާންކޮށްފައިވާ 29 ވަނަ މާއްދާއަށް ބަލާއިރުވެސް މުއްދަތު ގުނުމުގައި ގަޑި ގުނާނީ ސަރުކާރު ބަންދުނޫން ދުވަސްތަކެވެ.

12.7- ސަރުކާރުގެ ރަސްމީ ބަންދުދުވަސްތަކުގެ ޤާނޫނުގައިވެސް މުއްދަތު ގުނުމުގައި ޢަމަލުކުރާނެ ގޮތްތަކެއް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އެގޮތުން މުއްދަތު ގުނުމުގައި ޢަމަލުކުރަންޖެހޭ ގޮތް [illegible] އެ ޤާނޫނުގައި ވަކި ގޮތެއް ބަޔާންކޮށްފައިވާ ބަޔާނެއް ނުވާނަމަ. އެހެނީ، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ފާސްކުރާ ޤާނޫނުތަކާއި، އެ ޤާނޫނުތަކުގެ ދަށުން ހަދާ ހުރިހާ ގަވާއިދުތަކުގައި [illegible] ރިޢާޔަތްކުރަން ޤާނޫނީ ސަރުކާރުގެ ރަސްމީ ބަންދުދުވަސްތަކުގެ ޤާނޫނެވެ.[6]

12.8- ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/2011 (ސަރުކާރުގެ ރަސްމީ ބަންދުދުވަސްތަކުގެ ޤާނޫނު) ގެ 35 ވަނަ މާއްދާގައި މުއްދަތު ބަލާނެ ގޮތް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އެގޮތުން މުއްދަތު ގުނުމުގައި ވަކި ދުވަހެއްގެ ތެރޭގައި ކަމެއް ކުރަންޖެހިއްޖެނަމަ ކަމާ ކުރުމުގައި މުއްދަތު ގުނާނީ ގަޑި ބަންދުދުވަސްތައް ހިމެނޭގޮތަށެވެ. އެހެން ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށް

---

[6] ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/2011 ގެ 1 ވަނަ މާއްދާ

ދުވަސް ގުނުން ގޮތް ބަޔާންކޮށްދީފައިވެއެވެ. ނަމަވެސް މުއްދަތު ގުނުމުގައި ވަކި ގަޑިއިރެއްގެ ތެރޭގައި ކަމެއް ކުރުމަށް ލާޒިމްކޮށްފައިވާ ޙާލަތްތަކުގައި އެ ގަޑި ގުނުން ގަބޫލު ސާފުކޮށް ބަޔާންކޮށްފައިނުވެއެވެ.

12.9- ދިވެހިރާއްޖޭގައި އަމަލުކުރެވެމުންދާ ޤާނޫނުތަކުގައި ގަޑިން މުއްދަތު ކަނޑައަޅައިފައިވާ ބަޔާން މި ޙާލަތުގައި ދިރާސާކުރެވުނެވެ. ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 48 ވަނަ މާއްދާގައި ހައްޔަރުކުރެވޭ މީހުންނާއި ބަންދުކުރެވޭ މީހުންގެ ޙައްޤުތައް ބަޔާންކޮށްދީފައިވެއެވެ. އެ ގޮތުން އެ މާއްދާގެ (ބ) ގައި ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި ބަންދުކުރެވިފައިވާ މީހާ ބަންދުކުރެވުނު ވަގުތުން ފެށިގެން ގިނަވެގެން، އެ މީހަކު ހައްޔަރުކުރެވުނުތާ ގިނަވެގެން ސައުވީސް ގަޑިއިރުގެ ތެރޭގައި، ފަނޑިޔާރެއްގެ ކުރިމަތިއަށް ހާޒިރުކުރަންވާނެ ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އަދި ހަމަ އެއާއެކު ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 58 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި ބަންދުކުރެވިފައިވާ މީހާ ހައްޔަރުކުރެވުނުތާ، ފަނޑިޔާރެއްގެ ކުރިމަތިއަށް ހާޒިރުކުރަންޖެހޭނީ، ވީ އެންމެ އަވަހަކުން، އަދި އެއީ ހައްޔަރުކުރެވުނުތާ ގިނަވެގެން 24 (ސައުވީސް) ގަޑިއިރުގެ ތެރޭގައި ފަނޑިޔާރެއްގެ ކުރިމަތިއަށް އެކަން ހާޒިރުކުރަންޖެހޭނެ ގޮތަށް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. ޤާނޫނުއަސާސީއާއި ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ މި މާއްދާތަކުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މުއްދަތު ގުނާނެ ކަނޑައަޅައިދީފައެއް ނުވެއެވެ.

12.10- ޤާނޫނުއަސާސީގެ 48 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ 24 ގަޑިއިރު ގުނުން ގޮތެއް ޤާނޫނުއަސާސީގައި ބަޔާންކޮށްފައިނުވެއެވެ. އަދި ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 58 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ 24 ގަޑިއިރު ގުނުން ގޮތް އެ ޤާނޫނުގައިވެސް ބަޔާންކޮށްފައިނުވެއެވެ.

12.11- ސުޕްރީމްކޯޓުން ނެރުއްވާފައިވާ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ގަވާއިދުގެ[7] އަށް ބަލާއިރު އެ ގަވާއިދުގެ 9 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަންދުކުރުމުގެ ގޮތުން ހާޒިރުކުރުން ފަނޑިޔާރެއްގެ ކުރިމަތިއަށް ހާޒިރުކުރުމުން، ބަލައިގަންނަންވާނީ ދުވަސް ހޯދުމުގެ އިޖުރާއަތުން ވަގުތު ގަޑި ހާޒިރު ނުކުރެވޭނެ ކަމަށާއި، ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 58 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)ގެ ބަޔާންވާ ގޮތަށް، ހައްޔަރުކުރެވުނުތާ 24 (ސައުވީސް) ގަޑިއިރުގެ ތެރޭގައި ހާޒިރުކުރަންޖެހޭ ދުވަސް

---

[7] ނަންބަރު: 2021-SC-REG-01

ފަނޑިޔާރުގެ ކުރިމައްޗަށް ހާޒިރުކުރެވޭ ވަގުތު ގުނުމުގައި ބަލާނީ ކޯޓުގެ ޢިމާރާތުގެ އެތެރެއަށް އެ މީހަކު ވައްދާ ގަޑިއަށް ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. މި މާއްދާގައި ހައްޔަރުކުރެވޭ މީހާ ކޯޓުގެ ޢިމާރާތުގެ އެތެރެއަށް ވައްދާ ގަޑީގެ ބަދަލުގައި [illegible] ދުވަސް ކަމަށް [illegible].

12.12- ޤާނޫނުއަސާސީގެ 48 ވަނަ މާއްދާއި ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނުގެ 58 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންވާ 24 ގަޑިއިރު ގުނުމުގައި ކޯޓުތަކުން ޢަމަލުކުރަމުން [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] މީހާ ފަނޑިޔާރުގެ ކުރިމައްޗަށް ހާޒިރުކުރުމުގައި [illegible] [illegible] ދުވަސް [illegible] [illegible] ނުވަތަ 24 ގަޑިއިރު ހަމަވާ ދުވަސް [illegible] ނުވަތަ އެ 24 ގަޑިއިރު ގުނުމުގައި [illegible] ބަންދު ދުވަސް [illegible] އެއްވެސް ކޯޓަކުން [illegible] އެ [illegible] [illegible] [illegible] ނެތެވެ. މިސާލަކަށް [illegible] [illegible] މީހަކު ހައްޔަރުކުރެވުނީ ބުރާސްފަތި ދުވަހުގެ 23:15 ގައެވެ. [illegible] [illegible] ހުކުރު ދުވަހާއި ހޮނިހިރު ދުވަހަކީ ބަންދު ދެ ދުވަހެވެ. ޤާނޫނުއަސާސީގެ 48 ވަނަ މާއްދާއި ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނުގެ 58 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން [illegible] އޭނާ ފަނޑިޔާރުގެ ކުރިމައްޗަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަންނަ ހުކުރު ދުވަހާއި ހޮނިހިރު ދުވަހުގެ (ބަންދު ދުވަސްތަކުގެ) އާދީއްތަ ދުވަހުގެ 23:15 އިން ފެށިގެން ގަޑި ގުނަމުން ހޯމަ ދުވަހުގެ 23:15ގެ ކުރިން [illegible] އެއްވެސް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެ [illegible] [illegible] [illegible] ނުވެއެވެ. އަދި [illegible] ކަން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 24 ގަޑިއިރު ގުނުމުގައި ޢަމަލުކުރަމުން [illegible]، އެ މީހަކު [illegible] ވަގުތުން ފެށިގެން ގަޑި [illegible] [illegible] 24 ގަޑިއިރު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. މިއީ، ޤާނޫނުއަސާސީއާއި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޢަމަލުކުރަމުން [illegible] [illegible]. އެހެންކަމުން މި މައްސަލައިގައި [illegible] 48 ގަޑިއިރު ގުނުމުގައިވެސް

ބަލަންޖެހޭނީ އަމުރު ނެރުނުތާ 48 ގަޑި އިރުކަމެވެ. އެއީ އެންގުން ފެށިގެން ގަޑި ގުނައިގެން [illegible] 48 ގަޑިއިރު ހަމަވުމާ ހަމައަށް ކުރެވިފައި ވާނެއެވެ.

12.13- ބަންދުކުރުމުގެ އަމުރު މި މައްސަލައިގެ މައްޗަށް ބައްލަވައިލެއްވުމުން، ދައުލަތުގެ ފަރާތުން އިސްތިއުނާފުކުރައްވާފައިވާ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-B3(317-358-2021)/MA/2022/02 ކޯޓު އަމުރުގެ ދަށުން [illegible] އެ އަމުރު ނެރުއްވާފައިވަނީ 2022 މާރިޗު 20 ވީ އާދިއްތަ ދުވަހުގެ 16:00ގައެވެ. އެ ދުވަހަކީ ރަސްމީ މަސައްކަތު ދުވަހެކެވެ. އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ދައުލަތަށް ލިބޭނީ 48 (ސާޅީސް އަށެއް) ގަޑިއިރުގެ މުއްދަތެވެ. އެ ގޮތުން އެ 48 ގަޑިއިރު ހަމަވާނީ 2022 މާރިޗު 22 ވީ އަންގާރަ ދުވަހުގެ 15:59 ގެ ހަމައަށެވެ. އެ ދުވަހަކީވެސް ރަސްމީ މަސައްކަތު ދުވަހެކެވެ.

އެހެން ނަމަވެސް އެ އަމުރު ދައުލަތުގެ ފަރާތުން އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ހައިކޯޓުގެ ރަޖިސްޓްރީއަށް ހުށަހަޅާފައިވަނީ އެ އަމުރު ނެރުނުތާ 48 ގަޑިއިރު ފާއިތުވި ފަހުން، 2022 މާރިޗު 23ވަނަ ދުވަހުގެ 12:12 ގައެވެ. އަދި ދައުލަތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ފޯމުގައި ބަންދުކުރުމުގެ އަމުރު ލިބިފައިވާ ތާރީޚަކަށްވެސް 2022 މާރިޗު 23އެވެ.

12.14- ވީމާ، ބަންދުކުރުމުގެ ކަންކަމަށް ބެލުމުން، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-B3(317-358-2021)/MA/2022/02 (20 މާރިޗު 2022) ކޯޓު އަމުރު އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް އެދި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2022/HC-B12/26 ޝަރީޢަތުގެ ދާއިރާގައި ބަލަމުންދާ މައްސަލައަކީ އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ މުއްދަތު ހަމަވުމުގެ ފަހުން ހުށަހަޅާފައިވާ މައްސަލައެއްކަމަށް ބެލިފައިވާތީ، މި މައްސަލައަކީ ޝަރީޢަތުގައި ކުރިއަށް ގެންދެވޭނެ މައްސަލައެއްކަމަށް ނުފެނެއެވެ.

12.15- މި މައްސަލައަކީ ޝަރީޢަތުގައި ކުރިއަށް ގެންދެވޭނެ މައްސަލައެއް ކަމުގައި ނުވާތީ، ދައުލަތުގެ ފަރާތުން އިސްތިއުނާފަށް ހުށަހަޅާފައިވާ މައްސަލަ ބާޠިލުކޮށް ޝަރީޢަތުން ބޭރުކުރަން ނިންމީމެވެ.

- **ޙުކުމް:**

ދެންފަހެ، އިސްވެ ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތަކުގައި ބަޔާންކުރެވުނު ކަންކަން އެގޮތުގެ މަތިން ހުރުމުން، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-B3(317-358-2021)/MA/2022/02 (20 މާރިޗު 2022) ކޯޓު އަމުރު އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް އެދި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅުމުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2022/HC-B12/26 ޤަޟިއްޔާގެ ގޮތުގައި ރަޖިސްޓްރީވެފައިވާ މި މައްސަލައިގައި އިޖުރާއީ ގޮތުން ކުރިއަށް ގެންދެވޭނެ މައްސަލައެއް ނޫންކަމަށް މި ޤަޟިއްޔާ ބަލާ ހައިކޯޓުގެ ތިން ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާޤުން ކަނޑައަޅައި ޙުކުމްކޮށްފީމެވެ.

މި ޤަޟިއްޔާ ބެލި ފަނޑިޔާރުން

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ނިޔާޒް

ފަނޑިޔާރު ޢަބްދުﷲ ހަމީދު
(ރިޔާސަތު)

ފަނޑިޔާރު ހުސައިން ޝަހީދު